

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. marts 2019
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Cathrine Engsig Sørensen
Sagsnr.: 2019-0030-2051
Dok.: 1030045

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 414 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. februar 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Bertel Haarder (V).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 414 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorvidt undtagelsesbestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 13 og artikel 30, og de deri liggende muligheder for at differentiere kravene efter forordningen, i størst mulig grad har fundet plads i Datatilsynets anvisninger i forhold til foreningslivet i Danmark, så foreningslivet i mindst mulig grad belastes af de bureaukratiske krav i forordningen?”

Svar:

1. Regeringen prioriterer databeskyttelse højt og vil styrke beskyttelsen af danskernes personoplysninger.

Det kan i forlængelse heraf oplyses, at et af hovedformålene med de databeskyttelsesretlige regler er at beskytte borgernes personoplysninger. Det betyder, at reglerne i databeskyttelsesforordningen hovedsageligt fokuserer på karakteren af de oplysninger om fysiske personer, som gøres til genstand for behandling. Reglerne fokuserer derimod hovedsageligt ikke på, hvor personoplysninger behandles, hvem der behandler personoplysninger eller på størrelsen af den dataansvarlige, der behandler personoplysninger. Personoplysninger om f.eks. religiøs overbevisning eller helbredsoplysninger er derfor følsomme personoplysninger i databeskyttelsesforordningens forstand og skal behandles i overensstemmelse med reglerne herom, uanset hvem der behandler sådanne personoplysninger, og uanset hvor sådanne personoplysninger behandles.

Det kan herudover oplyses, at Justitsministeriet på baggrund af en række henvendelser fra foreningslivet i december 2018 offentliggjorde ’Vejledning med ofte stillede spørgsmål om frivillige foreningers behandling af personoplysninger’.

Vejledningen er udarbejdet under inddragelse af en række interessenter på området og kommer omkring mange af de spørgsmål, som foreningerne har rejst over for Justitsministeriet til databeskyttelsesreglerne.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”Datatilsynet bemærker, at databeskyttelsesforordningen over-

ordnet ikke er udtryk for en grundlæggende ændring i forhold til den retlige beskyttelse af personoplysninger.

I Danmark fandt registerlovene – herunder lov om private registre mv. – anvendelse fra den 1. januar 1979, og indtil lovene den 1. juli 2000 blev ophævet og erstattet af persondataloven, som fandt anvendelse indtil den 25. maj 2018.

Det kan i den forbindelse nævnes, at f.eks. kravet om sletning indeholdt i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e, og artikel 17 som sådan ikke er udtryk for en ny forpligtelse for dataansvarlige. Det fulgte således af § 6, stk. 1, i lov om private registre mv., at der i registre, hvor der blev gjort brug af elektronisk databehandling (edb-registre), skulle ske sletning af en oplysning, når den på grund af alder eller af andre grunde havde mistet sin betydning for varetagelsen af registrets opgaver. Efter persondatalovens § 5, stk. 5, måtte indsamlede oplysninger ligeledes ikke opbevares på en måde, der gav mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der var nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne blev behandlet.

Datatilsynet bemærker endvidere, at rammerne for begrænsning af forpligtelser og rettigheder, der er omhandlet i databeskyttelsesforordningens artikel 12-22 og 34 samt artikel 5, er reguleret i forordningens artikel 23. Der kan i den forbindelse henvises til side 396-404 i betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen og de retlige rammer for dansk lovgivning.

For så vidt angår mulighederne for at tage hensyn til, om der er tale om en ”mindre” dataansvarlig, kan det om kravet om førelse af fortegnelser over behandlingsaktiviteter indeholdt i databeskyttelsesforordningens artikel 30 oplyses, at Artikel 29-gruppen¹ har udtalt sig om rækkevidden af undtagelsesbestemmelsen i forordningens artikel 30, stk. 5, hvorefter fortegnelseskra- vet ikke finder anvendelse på et foretagende eller en organisation, der beskæftiger under 250 personer, medmindre den behandling, som den foretager, sandsynligvis vil medføre en risiko for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, behandlingen ikke er lejlighedsvis, eller behandlingen omfatter særlige kategorier af oplysninger, jf. artikel 9, stk. 1, eller personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser, jf. artikel 10.

Artikel 29-gruppen har bl.a. udtalt² følgende om undtagelse fra

¹ Det Europæiske Databeskyttelsesråd har den 25. maj 2018 afløst Artikel 29-gruppen, der var en gruppe nedsat i medfør af det tidligere databeskyttelsesdirektiv fra 1995 (Europa-Parlamentet og Rådets direktiv (95/46/EF af 24. oktober 1995) om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, som blev ophævet samtidig med, at databeskyttelsesforordningen finder anvendelse.

² Working Party 29 Position Paper on the derogations from the obligation to maintain records of processing activities pursuant to Article 30(5) GDPR.

fortegnelses-kravet:

”However, such organisations need only maintain records of processing activities for the types of processing mentioned by Article 30(5).

For example, a small organisation is likely to regularly process data regarding its employees. As a result, such processing cannot be considered “occasional” and must therefore be included in the record of processing activities. Other processing activities which are in fact “occasional”, however, do not need to be included in the record of processing activities, provided they are unlikely to result in a risk to the right and freedoms of data subjects and do not involve special categories of data or personal data relating to criminal convictions and offences.”

Efter Datatilsynets opfattelse indebærer denne fortolkning, at undtagelsesbestemmelsen har et reelt indhold, og tilsynet var ved drøftelserne om tilkendegivelsen fra Artikel 29-gruppen i øvrigt også stor fortaler for netop denne anlagte fortolkning.

Datatilsynet kan supplerende oplyse, at Det Europæiske Databeskyttelsesråd på sit første møde den 25. maj 2018 godkendte de vejledninger, som Artikel 29-gruppen havde udstedt omkring forståelsen af databeskyttelsesforordningen.³

For så vidt angår bødeniveauet i henhold til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder, at bøder under alle omstændigheder skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Der skal således ved fastsættelse af bødeniveauet tages hensyn til de foreliggende oplysninger om en overtrædelse, herunder den dataansvarliges ”størrelse”.

I den forbindelse bemærkes, at det af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 13 bl.a. fremgår, at tilsynsmyndighederne skal tage hensyn til de dataansvarliges størrelse ved anvendelsen af forordningen:

”Derudover opfordres EU-institutionerne og -organerne samt medlemsstaterne og deres tilsynsmyndigheder til at tage hensyn til mikrovirksomheders og små og mellemstore virksomheders særlige behov i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.”

Datatilsynet kan endvidere pege på, at databeskyttelsesforord-

³ Endorsement 1/2018 af 25. maj 2018 (https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/news/endorsement_of_wp29_documents.pdf).

ningen ikke finder anvendelse for behandling af personoplysninger, som foretages af en fysisk person som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Tilsynet kan i den forbindelse henvise til side 21-22 i Justitsministeriets vejledning med svar på ofte stillede spørgsmål om frivillige foreningers behandling af personoplysninger.”

3. Justitsministeriet kan i forhold til Datatilsynets udtalelse og spørgsmålet særligt henlede opmærksomheden på omtalen af undtagelsen i databeskyttelsesforordningens artikel 30, stk. 5, til kravet i artikel 30 om fortegnelser over behandlingsaktiviteter. Som det også nævnes, fremgår det bl.a. af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 13, at tilsynsmyndighederne skal tage hensyn til de dataansvarliges størrelse ved anvendelsen af forordningen.

Justitsministeriet kan supplerende oplyse, at følgende fremgår af betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning, del I – bind I, s. 15 f., om forholdet mellem de nye regler i databeskyttelsesforordningen og de tidligere gældende regler:

”Analysearbejdet har vist, at forordningen i vidt omfang svarer til den gældende retstilstand efter persondataloven og databeskyttelsesdirektivet med tilhørende praksis fra bl.a. EU-Domstolen og Datatilsynet. Bl.a. svarer forordningens centrale bestemmelser om anvendelsesområde, definitioner, principper for behandling af personoplysninger, behandlingsregler, de registreredes rettigheder og behandlingssikkerhed i stort omfang til gældende ret efter persondataloven og databeskyttelsesdirektivet.

Derudover indeholder forordningen bestemmelser, som er en nyskabelse i forhold til den gældende retstilstand. Dette er eksempelvis bestemmelserne om databeskyttelsesrådgivere, konsekvensanalyse og fortegnelser over behandlingsaktiviteter samt en udtrykkelig bestemmelse om ”data protection by design”.

På den baggrund vil der for myndigheder og private organisationer, der i forvejen lever op til persondataloven, ikke med forordningen være tale om omfattende ændringer.

Der vil sikkert være offentlige myndigheder og private organisationer mv., som ikke på nuværende tidspunkt opfylder alle krav i persondataloven og derfor ikke er ”compliant” med gældende ret. For disse offentlige myndigheder og private er det oplagt, at der med databeskyttelsesforordningen er skabt ”awareness” eller ”bevidsthed” omkring betydningen af beskyttelse af personoplysninger.”

Databeskyttelsesforordningens artikel 30 om *fortegnelser* er således en nyskabelse i forhold til den tidligere retstilstand. Tidligere har man dog været underlagt nærmere krav om anmeldelse til Datatilsynet, der nu er ophævet og erstattet af kravet om fortegnelser over behandlingsaktiviteter.

Justitsministeriet kan i øvrigt oplyse, at undtagelsesmulighederne til den dataansvarliges *oplysningspligt* i databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14, der også spørges til i spørgsmålet, svarer til de undtagelsesmuligheder, der tidligere var gældende i forhold til den dataansvarliges oplysningspligt i medfør af den dagældende persondatalov.

Der kan i øvrigt henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 444 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.